

Dosarul nr. 3ra-614/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

DECIZIE

29 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Instituția Publică Agenția Informațională de Stat „Moldpres”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Burac Victor împotriva Instituției Publice „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” cu privire la dreptul de acces la informație și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 10 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Instituția Publică „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” împotriva hotărârii din 23 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă:

La 17 aprilie 2019, Burac Victor a depus cererea de chemare în judecată împotriva IP Agenției Informaționale de Stat „Moldpres” cu privire la dreptul de acces la informație și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, a indicat că la data de 5 decembrie 2018, prin pct. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1208, publicată în MO nr. 6-12 din 11 ianuarie 2019, Întreprinderea de Stat „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” a fost reorganizată în Instituția Publică „Agenția Informațională de Stat „Moldpres”.

A menționat că potrivit pct. 6 din hotărârea sus-menționată, a fost aprobat Statutul Instituției Publice „Agenția Informațională de Stat „Moldpres”, iar potrivit pct. 2 al acestuia, Agenția „Moldpres” este o instituție publică, în care Cancelaria de Stat exercită funcția de fondator, care dispune de ștampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova și denumire în limba de stat, activează în baza principiilor de autogestiune și deține conturi bancare în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor. Sediul Agenției „Moldpres” este stabilit în municipiul Chișinău.

Cu referire la prevederile pct. 4 din Statutul Instituției Publice „Agenția Informațională de Stat „Moldpres”, Agenția „Moldpres” are misiunea de a asigura producerea și difuzarea informației, publicarea și editarea actelor oficiale, informarea opiniei publice din țară și de peste hotare asupra politicii de stat și activității curente a autorităților publice din Republica Moldova, prestarea serviciilor editoriale, poligrafice și de publicitate, producerea și comercializarea materialelor foto și video.

Având în vedere prevederile pct. 5 subpct. 3) al aceluiași Statut, a susținut că Agenția „Moldpres” are funcția de asigurarea editării „Monitorului Oficial al Republicii Moldova” în conformitate cu prevederile Legii nr. 173/1994 privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale, recepționând și publicând legi și alte acte normative ale Parlamentului, decrete ale Președintelui Republicii Moldova, ordonanțe, hotărâri și dispoziții ale Guvernului, acte ale Curții Constituționale și ale Curții de Conturi, acte normative ale organelor centrale de specialitate ale administrației publice, ale Băncii Naționale a Moldovei și ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, alte acte normative.

În contextul dat a afirmat că, potrivit pct. 27 subpct. 2) din Statutul Instituției publice „Agenția Informațională de Stat „Moldpres”, finanțarea activității Agenției „Moldpres” se efectuează din subsidiile/subvențiile primite de la bugetul de stat prin intermediul Cancelariei de Stat.

A explicat că la data de 14 decembrie 2018, Biroul Asociați de Avocați „Burac și Asociații”, în cadrul căruia activează în calitate de conducător, a achitat pârâului plata pentru abonamentul anual la Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediția digitală în limba română și rusă, în mărime de 1920 lei, conform ordinului de plată nr. 277 din 14 decembrie 2018.

Prin urmare, la data de 17 decembrie 2018, IP Agenția Informațională de Stat „Moldpres” a confirmat prin mesajul electronic că abonamentul a fost achitat și că Biroul Asociați de Avocați „Burac și Asociații” în cadrul căruia Burac Victor activează în calitate de conducător, este abonat la ediția digitală în limba română și rusă a Monitorului Oficial al Republicii Moldova.

În continuare a evidențiat, că la data de 28 ianuarie 2019, a primit un mesaj electronic, de la IP Agenția Informațională de Stat „Moldpres”, prin care a fost informat despre modificările care au fost introduse unilateral în structura abonamentelor anuale la Monitorul Oficial al Republicii Moldova, prin introducerea a două abonamente distincte - BASIC și PREMIUM, cu opțiuni diferite și la preț diferit.

În acest sens, a precizat că în scopul de a obține o claritate și informații referitor la modificările introduse de IP Agenția Informațională de Stat „Moldpres” în structura abonamentelor la Monitorul Oficial al Republicii Moldova, la data de 1 martie 2019 a înaintat un demers de prezentarea informațiilor, în temeiul art. 6, 11-16 din Legea privind accesul la informație, art. 53 alin. (1) lit. c) și d) din Legea cu privire la avocatură, art. 4-15 din Legea cu privire la petiționare.

Urmare a demersului înaintat, a declarat că la data de 18 martie 2019, a primit de la IP Agenția Informațională de Stat „Moldpres” contra semnătură, scrisoarea nr. 70 din 15 martie 2019, prin care a fost refuzată prezentarea informațiilor solicitate, pe motiv că IP Agenția Informațională de Stat „Moldpres” nu este

finanțată de la bugetul de stat, funcționează în condiții de autogestiune, și astfel nu este furnizor de informații în sensul Legii privind accesul la informație.

Este de părere că refuzul de prezentare a informației este neîntemeiat și ilegal, iar cerințele de prezentare a informațiilor sunt întemeiate și pasibile de a fi admise integral.

În susținerea opiniei enunțate, cu referire la prevederile art. 5 alin. (2) lit. c) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, a precizat că IP Agenția Informațională de Stat „Moldpres” este furnizorul de informații, fiind o persoană juridică, având statut de instituție publică care este abilitată în baza Legii privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale nr. 173 din 6 iulie 1994 cu prestarea serviciilor de interes public-publicarea actelor oficiale în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 5 alin. (2), 7 alin. (4), 10 alin. (1) și (3), 12 alin. (1), 13 alin. (1) lit. c) și e), art. 22 alin. (3), 23 alin. (1) și (2) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, art. 25 alin. (1) lit. b) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

A solicitat admiterea acțiunii, obligarea pârâtului de a prezenta în scris următoarele informații:

- prin care act (ordin, dispoziție, hotărâre etc.) oficial s-a dispus stabilirea abonamentelor BASIC și PREMIUM la ediția on-line a Monitorului Oficial al Republicii Moldova;

- de la ce dată s-a dispus crearea abonamentelor BASIC și PREMIUM și punerea acestora în vigoare;

- prin care act (ordin, dispoziție, hotărâre etc.) s-a dispus inițial crearea versiunii on-line a ediției Monitorul Oficial al Republicii Moldova;

- ce servicii erau incluse în abonamentul inițial privind versiunea on-line a ediției Monitorul Oficial al Republicii Moldova;

- la ce dată au fost aprobate „condițiile de utilizare” referitor la abonamente BASIC și PREMIUM la ediția on-line a Monitorului Oficial al Republicii Moldova;

- la ce dată au intrat în vigoare „condițiile de utilizare” referitor la abonamente BASIC și PREMIUM la ediția on-line a Monitorului Oficial al Republicii Moldova;

- la ce dată au fost publicate pe pagina web (www.monitorul.md) „condițiile de utilizare” referitor la abonamente BASIC și PREMIUM la ediția on-line a Monitorului Oficial al Republicii Moldova;

- obligarea pârâtului de a prezenta reclamantului copiile certificate de pe următoarele acte: actul (ordin, dispoziție, hotărâre etc.) oficial prin care pârâtul a dispus stabilirea abonamentelor BASIC și PREMIUM la ediția on-line a Monitorului Oficial al Republicii Moldova; actul (ordin, dispoziție, hotărâre etc.) oficial al pârâtului, care stipulează pachetul de servicii care sunt incluse în abonamentele BASIC și PREMIUM la ediția on-line a Monitorului Oficial al Republicii Moldova; actul (ordin, dispoziție, hotărâre etc.) oficial al pârâtului, prin care au fost aprobate „condițiile de utilizare” a abonamentului BASIC la ediția on-line a Monitorului Oficial al Republicii Moldova; actul (ordin, dispoziție, hotărâre etc.) oficial al pârâtului, prin care au fost aprobate „condițiile de utilizare” a abonamentului PREMIUM la ediția on-line a Monitorului Oficial al Republicii Moldova; actul (ordin, dispoziție, hotărâre etc.) oficial al pârâtului, prin care s-a dispus inițial crearea

versiunii on-line a ediției Monitorul Oficial al Republicii Moldova; actul (ordin, dispoziție, hotărâre etc.) oficial al pârâtului care stipulează pachetul de servicii care erau incluse în abonamentul BASIC și PREMIUM la ediția on-line a ediției Monitorul Oficial al Republicii Moldova; actul (ordin, dispoziție, hotărâre etc.) oficial prin care au fost aprobate inițial „condițiile de utilizare” a abonamentului la versiunea on-line a ediției Monitorul Oficial al Republicii Moldova; contractul care stipulează drepturile și obligațiile părților în cadrul abonamentelor BASIC și PREMIUM la ediția on-line a Monitorului Oficial al Republicii Moldova; contractul care stipulează drepturile și obligațiile părților în cadrul abonamentului inițial, contractat de BAA „Burac și Asociații” la versiunea on-line a ediției Monitorul Oficial al Republicii Moldova; încasarea de la pârât în beneficiul reclamantului, a prejudiciului moral în mărime de 1 leu și a cheltuielilor de judecare a cauzei.

Prin hotărârea din 23 octombrie 2019, a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani acțiunea a fost admisă parțial, fiind obligată IP „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” să furnizeze lui Burac Victor informația conform cererii nr. 36 din 1 martie 2019. În rest, pretențiile reclamantului Burac Victor au fost respinse ca neîntemeiate.

La 22 noiembrie 2019, IP „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” a declarat apel împotriva hotărârii din 23 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 10 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de IP „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” împotriva hotărârii din 23 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 24 martie 2020, IP „Agenția Informațională de Stat „Moldpres”, a depus recurs împotriva deciziei din 10 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural.

A menționat că IP „Agenția Informațională de Stat „Moldpres”, este o instituție publică, care activează în baza principiilor de autogestione, iar sarcina tipăririi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cade în totalitate pe seama instituției și se face exclusiv din veniturile realizate.

În acest context, a indicat că IP „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” nu este autoritate publică și nu acționează în regim de autoritate publică, iar atele acțiunile/inacțiunile ale acesteia, nu dețin substanță administrativă în sensul conferit de Lege, prin urmare litigiul este unul de drept comun și urmează a fi examinat de instanța specializată în materie civilă.

Având în vedere prevederile art. 5 alin. (2) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, a remarcat că IP „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” nu are calitatea de furnizor de informații.

A mai relevat că la data solicitării informațiilor și copiilor certificate (1 martie 2019), dar și la data răspunsului oferit de IP „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” (15 martie 2019), aceasta deținea statut de întreprindere de stat și nu de instituție publică.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu remiterea pricinii la rejudecare în prima instanță.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În condițiile art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

La caz, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 10 februarie 2020. Totodată, se constată că decizia instanței de apel a fost notificată recurentului în data de 28 februarie 2020 (f. d. 147).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurentul, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 24 martie 2020, în termenul prevăzut de art. 245 Cod administrativ.

Prin referințe din 11 iunie 2020 și 21 iulie 2020, intimatul Burac Victor, a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin încheierea din 17 iunie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost numită examinarea recursului depus de IP Agenția Informațională de Stat „Moldpres”, în complet de 5 judecători.

În conformitate cu prevederile art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

În conformitate cu prevederile art. 194 alin. (2) coroborat cu prevederile art. 21 și art. 36 din Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Înaintând cererea de chemare în judecată împotriva IP „Agenția Informațională de Stat „Moldpres”, Burac Victor a solicitat obligarea pârâtului de a prezenta în scris următoarele informații:

- prin care act (ordin, dispoziție, hotărâre etc.) oficial s-a dispus stabilirea abonamentelor BASIC și PREMIUM la ediția on-line a Monitorului Oficial al Republicii Moldova;

- de la ce dată s-a dispus crearea abonamentelor BASIC și PREMIUM și punerea acestora în vigoare;

- prin care act (ordin, dispoziție, hotărâre etc.) s-a dispus inițial crearea versiunii on-line a ediției Monitorul Oficial al Republicii Moldova;

- ce servicii erau incluse în abonamentul inițial privind versiunea on-line a ediției Monitorul Oficial al Republicii Moldova;

- la ce dată au fost aprobate „condițiile de utilizare” referitor la abonamente BASIC și PREMIUM la ediția on-line a Monitorului Oficial al Republicii Moldova;

- la ce dată au intrat în vigoare „condițiile de utilizare” referitor la abonamente BASIC și PREMIUM la ediția on-line a Monitorului Oficial al Republicii Moldova;

- la ce dată au fost publicate pe pagina web (www.monitorul.md) „condițiile de utilizare” referitor la abonamente BASIC și PREMIUM la ediția on-line a Monitorului Oficial al Republicii Moldova;

- obligarea pârâtului de a prezenta reclamantului copiile certificate de pe următoarele acte: actul (ordin, dispoziție, hotărâre etc.) oficial prin care pârâtul a dispus stabilirea abonamentelor BASIC și PREMIUM la ediția on-line a Monitorului Oficial al Republicii Moldova; actul (ordin, dispoziție, hotărâre etc.) oficial al pârâtului, care stipulează pachetul de servicii care sunt incluse în abonamentele BASIC și PREMIUM la ediția on-line a Monitorului Oficial al Republicii Moldova; actul (ordin, dispoziție, hotărâre etc.) oficial al pârâtului, prin care au fost aprobate „condițiile de utilizare” a abonamentului BASIC la ediția on-line a Monitorului Oficial al Republicii Moldova; actul (ordin, dispoziție, hotărâre etc.) oficial al pârâtului, prin care au fost aprobate „condițiile de utilizare” a abonamentului PREMIUM la ediția on-line a Monitorului Oficial al Republicii Moldova; actul (ordin, dispoziție, hotărâre etc.) oficial al pârâtului, prin care s-a dispus inițial crearea versiunii on-line a ediției Monitorul Oficial al Republicii Moldova; actul (ordin, dispoziție, hotărâre etc.) oficial al pârâtului care stipulează pachetul de servicii care erau incluse în abonamentul BASIC și PREMIUM la ediția on-line a ediției Monitorul Oficial al Republicii Moldova; actul (ordin, dispoziție, hotărâre etc.) oficial prin care au fost aprobate inițial „condițiile de utilizare” a abonamentului la versiunea on-line a ediției Monitorul Oficial al Republicii Moldova; contractul care stipulează drepturile și obligațiile părților în cadrul abonamentelor BASIC și PREMIUM la ediția on-line a Monitorului Oficial al Republicii Moldova; contractul care stipulează drepturile și obligațiile părților în cadrul abonamentului inițial, contractat de BAA „Burac și asociații” la versiunea on-line a ediției Monitorul

Oficial al Republicii Moldova; încasarea de la pârât în beneficiul reclamantului, a prejudiciului moral în mărime de 1 leu și a cheltuielilor de judecare a cauzei.

Fiind investite cu judecarea pricinii în cauză, atât prima instanță cât și instanța de apel, determinând corect raporturile juridice stabilite între părți, întinderea drepturilor și obligațiilor în cazul respectiv, precum și cadrul legal aplicabil în speță, justificat au ajuns la concluzia admiterii parțiale a acțiunii.

Conform art. 10 din Legea cu privire la accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație. Dreptul persoanei de a avea acces la informații, inclusiv la informațiile cu caracter personal, nu poate fi îngădit decât în condițiile legii. Orice persoană care solicită acces la informații în conformitate cu prezenta lege este absolvită de obligația de a-și justifica interesul pentru informațiile solicitate.

Potrivit art. 11 alin. (1) pct. 1) din Legea cu privire la accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, furnizorul de informații, în conformitate cu competențele care îi revin, este obligat: să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal.

În conformitate cu prevederile art. 15 alin. (1) și alin. (3) din Legea nominalizată, cererile scrise cu privire la accesul la informație vor fi înregistrate în conformitate cu legislația cu privire la registre și petiționare. Deciziile, luate în conformitate cu prezenta lege, vor fi comunicate solicitantului într-un mod ce ar garanta recepționarea și conștientizarea acestora.

Conform art. 16 alin. (1)-(3) din Legea cu privire la accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, informațiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație. Termenul de furnizare a informației, documentului poate fi prelungit cu 5 zile lucrătoare de către conducătorul instituției publice dacă: cererea se referă la un volum foarte mare de informații care necesită selectarea lor; sânt necesare consultații suplimentare pentru a satisface cererea. Autorul cererii va fi informat despre orice prelungire a termenului de furnizare a informației și despre motivele acesteia cu 5 zile înainte de expirarea termenului inițial.

Astfel, după cum s-a constatat în cadrul examinării cauzei la data de 14 decembrie 2018, Biroul Asociat de Avocați „Burac și Asociații”, în cadrul căruia Burac Victor activează în calitate de conducător, a achitat IP Agenția Informațională de Stat „Moldpres” plata pentru abonamentul anual la Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediția digitală în limba română și rusă, în mărime de 1920 lei, conform ordinului de plată nr. 277 din 14 decembrie 2018 (f. d. 6).

Tot actele cauzei, atestă că la data de 17 decembrie 2018, IP Agenția Informațională de Stat ”Moldpres” a confirmat prin mesajul electronic despre existența abonamentului (f. d. 7).

Totodată, la 28 ianuarie 2019, reclamantul Burac Victor a primit un mesaj electronic de la IP Agenția Informațională de Stat „Moldpres”, prin care a fost informat despre modificările care au fost introduse în structura abonamentelor anuale la „Monitorul Oficial al Republicii Moldova” și anume prin introducerea a două abonamente distincte - Basic și Premium cu diferite opțiuni (f. d. 8).

La 1 martie 2019, Burac Victor a înaintat pârâtului IP Agenția Informațională de Stat "Moldpres", o cerere privind accesul la informație cu nr. 36, prin care a solicitat să i se prezinte informația sus-enunțată (f. d. 9).

Este cert și faptul că prin răspunsul nr. 70 din 15 martie 2019, IP Agenția Informațională de Stat Moldpres, ca refuz de furnizare a informației a invocat prevederile art. 5 alin. (2) lit. b) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000 și a relevat că potrivit Statutul ÎS AIS „Moldpres”, întreprinderea este fondată de către Cancelaria de Stat a Republicii Moldova, are calitatea de persoană juridică, funcționează în condiții de autogestiune, iar activitatea ei este reglementată de Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, precum și de alte acte normative cu caracter economic, totodată a fost indicat faptul că ÎS AIS „Moldpres” nu este finanțată de la bugetul de stat și nu are „atribuții cu caracter necomercial”, ca să întrunească toate caracteristicile unui furnizor de informații, în condițiile Legii cu privire la accesul la informație.

În același timp, în răspunsul sus-menționat s-a menționat că art. 9 din Legea privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale, stipulează că ÎS AIS „Moldpres” încasează plata pentru publicarea actelor oficiale, emise de autoritățile administrației de stat, astfel sarcina editării, tipăririi și distribuirii Monitorului Oficial al Republicii Moldova cade exclusiv pe seama întreprinderii și se face în totalitate din veniturile realizate, iar activitatea desfășurată de ÎS AIS „Moldpres” este strict comercială și se întemeiază pe principiile economiei de piață (f. d. 10).

Potrivit art. 34 alin. (1), (2) din Constituția Republicii Moldova, dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit. Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sînt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

Conform art. 7 alin. (1) lit. a) și b) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, exercitarea dreptului de acces la informație poate fi supusă doar restricțiilor reglementate prin lege organică și care corespund necesităților: respectării drepturilor și reputației altei persoane; protecției securității naționale, ordinii publice, ocrotirii sănătății sau protecției moralei societății.

Raportând circumstanțele cauzei la prevederile legale enunțate instanța de recurs reține că atât prima instanță cât și instanța de apel corect au constatat că IP Agenția Informațională de Stat „Moldpres” este subiect al Legii privind accesul la informație și respectiv, reclamantul este în drept de a solicita informații, pe când refuzul pârâtului-recurent în acest sens fiind lipsit de suport juridic.

Prin urmare, nu pot fi reținute argumentele recurentului cu referire la faptul că nu este furnizor de informații în sensul art. 5 din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000.

În acest sens instanța de recurs reține că conform art. 5 alin. (2) lit. a)-c) din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, furnizori de informații, adică posesori ai informațiilor oficiale, obligați să le furnizeze solicitanților în condițiile prezentei legi, sunt: autoritățile publice centrale și locale-autoritățile administrației de stat, prevăzute în Constituția Republicii Moldova și anume: Parlamentul, Președintele Republicii Moldova, Guvernul, administrația publică,

autoritatea judecătorească; instituțiile publice centrale și locale-organizațiile fondate de către stat în persoana autorităților publice și finanțate de la bugetul de stat, care au ca scop efectuarea atribuțiilor de administrare, social-culturale și altor atribuții cu caracter necomercial; persoanele fizice și juridice care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituția publică, sunt abilitate cu gestionarea unor servicii publice și culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informații oficiale.

Iar, potrivit art. 6 alin. (1) din Legea sus-enunțată, în sensul prezentei legi, informații oficiale sunt considerate toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept.

Totodată, la caz, instanța de recurs notează că potrivit pct. 2 din Statutul Instituției publice „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1208 din 5 decembrie 2018, Agenția „Moldpres” este o instituție publică, în care Cancelaria de Stat exercită funcția de fondator, care dispune de ștampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova și denumire în limba de stat, activează în baza principiilor de autogestiune și deține conturi bancare în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor. Sediul Agenției „Moldpres” este stabilit în municipiul Chișinău

Sub acest aspect, prin aplicarea regulilor de interpretare a normelor enunțate, este cert că IP Agenția Informațională de Stat „Moldpres” este unica autoritate din Republica Moldova care este abilitată cu gestionarea unor servicii publice, și anume de publicare a actelor oficiale în Monitorul Oficial și editare a acestuia și respectiv urmează a fi apreciat ca furnizor de informații potrivit Legii enunțate și este obligată să furnizeze informațiile solicitate.

Or, instanța de apel corect a reținut în speță că în conformitate cu prevederile Legii cu privire la acces la informație, furnizori de informații, adică posesori ai informațiilor oficiale, obligați să le furnizeze solicitanților în condițiile prezentei legi, sunt: persoanele fizice și juridice care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituția publică, sunt abilitate cu gestionarea unor servicii publice și culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informații oficiale, inclusiv de informații cu caracter personal.

Respectiv, IP Agenția Informațională de Stat „Moldpres” în sensul Legii cu privire la accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, este subiect acestei Legi, astfel, fiind furnizor de informații, și anume posesor al informațiilor oficiale și este obligat să o furnizeze solicitantului.

Ca urmare, se constată a fi lipsite de suport afirmațiile recurentului că IP „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” nu acționează în regim de autoritate publică, iar litigiul urmează a fi examinat de instanța specializată în materie civilă.

Urmează a fi respinse și susținerile recurentului cu referire la refuzul în furnizarea informației din motivul că este o instituție publică, care activează în baza principiilor de autogestiune, iar sarcina tipăririi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova cade în totalitate pe seama instituției și se face exclusiv din veniturile realizate și nu este finanțată din bugetul de stat.

Aceasta deoarece, potrivit pct. 27 subpct. 2) din Statutul Instituției Publice „Agenția Informațională de Stat „Moldpres”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1208 din 5 decembrie 2018, finanțarea activității Agenției „Moldpres” se efectuează din subsidiile/subvențiile primite de la bugetul de stat prin intermediul Cancelariei de Stat.

Distinct de aceste precizări se constată a fi ca declarative și susținerile IP „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” precum că la data solicitării informațiilor și copiilor certificate (1 martie 2019), dar și la data răspunsului oferit de IP „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” (15 martie 2019), aceasta deținea statut de întreprindere de stat și nu de instituție publică.

Or, la caz potrivit pct. 2 din Statutul Instituției publice „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1208 din 5 decembrie 2018, prin care s-a instituit statutul de instituție publică, a fost publicată în Monitorul Oficial nr.6-12/5 din 11 ianuarie 2019 și care a intrat în vigoare la data publicării.

Totodată, instanțele judecătorești justificat au respins cerințele reclamantului cu privire la încasarea de la pârât a cheltuielilor de judecare a cauzei sub forma compensării timpului de muncă pierdut în mărime de 750 euro, echivalent în lei moldovenești conform cursului BNM la data executării hotărârii.

Aici este de menționat că potrivit art. 95 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească poate obliga partea care a intentat cu rea-credință o acțiune nefondată sau care s-a opus insistent judecării juste și rapide a cauzei să despăgubească cealaltă parte pentru timpul de muncă pierdut. Instanța stabilește cuantumul acestor despăgubiri în limite rezonabile, în funcție de circumstanțele cauzei și de remunerarea muncii din profesia respectivă.

Astfel, norma de drept enunțată prevede expres compensarea cheltuielilor în cazul părții care a intentat cu rea-credință o acțiune nefondată sau care s-a opus insistent judecării juste și rapide a cauzei, ceea ce în speță nu s-a constatat.

În baza acestor considerații, se constată că alte susțineri ale recurentului nu constituie temei de admitere a recursului, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se axează asupra circumstanțelor, care au fost constatate și elucidate pe deplin de către prima instanță și instanța de apel, având la bază cumulul de probe apreciate cu respectarea normelor de drept material și procedural.

În conexiunea celor relatate, instanța de recurs, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebai și alții contra Franței din 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Curtea a menționat că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în recurs, cu atât mai mult, că acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe este întemeiată și legală, iar criticele formulate în recurs sunt nejustificate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ

lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de ape și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a), art. 248 alin. (2) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Instituția Publică Agenția Informațională de Stat „Moldpres”.

Se menține decizia din 10 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 23 octombrie 2019, a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Burac Victor împotriva Instituției Publice „Agenția Informațională de Stat „Moldpres” cu privire la dreptul de acces la informație și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu